

All inclusive – but not Greece*

Του **Μιχάλη Ν. Διακομιχάλη**

Το πρακτορείο τούς πρότεινε το πρόγραμμα all inclusive. Όλα πληρωμένα, τους είπαν. Όσο θέλετε θα τρώτε και θα πίνετε. Αυτό έκαναν για μία εβδομάδα. Χόρτασαν κάθε λογής λιχουδιές, φαγητά από διάφορες κουζίνες ευρωπαϊκών και άλλων χωρών, αλλά με ελάχιστα έως καθόλου από την ελληνική κουζίνα.

Η Κατρίνα θα ήταν περίπου δώδεκα χρονών, λεπτή και όμορφη. Κάθε πρωί έπαιρνε τον δίσκο της και γέμιζε το πιάτο με δύο αυγά μάτια, λίγο μπέικον, τρία πανκέικ με μερέντα, ένα δυο κρουασάν και ένα κομμάτι κέικ. Τον ακουμπούσε στο τραπέζι όπου κάθονταν οι γονείς της και ξαναέφερνε γύρα στον μπουφέ. Αυτήν τη φορά έφερνε ένα ποτήρι χυμό, ένα ποτήρι γάλα και μερικά φρούτα σε ένα πιάτο.

Αναρωτιόμουν αν θα τα έτρωγε όλα αυτά στο πρωινό της. Για να το επιβεβαιώσω, καθόμουν λίγο

περισσότερο απ' ό,τι χρειαζόταν να μείνω στην τραπεζαρία και παρακολουθούσα. Ούτε τα μισά απ' όσα είχε κουβαλήσει στο τραπέζι της δεν έφαγε. Οι γονείς της, ακόμα περισσότερα πιάτα με μεγαλύτερες ποσότητες και ποικιλία εδεσμάτων έφερναν στο πρωινό τους. Και αυτοί άφηναν περίπου τα μισά απ' όσα είχαν, αφού τα δοκίμαζαν. Ηθελα να δω αν ήταν τυχαίο ή αν θα εξακολουθούσε η ίδια συμπεριφορά και τις επόμενες μέρες.

Τα «βραχιολάκια» του all inclusive, τελικά, ήταν αυτά που καθόριζαν τις ποσότητες της επιθυμητής αλλά και αδύνατης να πραγματοποιηθεί κατανάλωσης. Κάθε μέρα η ίδια εικόνα.

Μετά το πρωινό έβλεπα την οικογένεια να περνάει το υπόλοιπο της μέρας στις ξαπλώστρες της παραλίας ή της πισίνας. Και εκεί με έναν χυμό ή με ένα φρούτο δίπλα τους. Το μεσημέρι επαναλαμβανόταν η «επιδρομή» στον τεράστιο μπουφέ του ξενοδοχείου. Μετά την απογευματινή ξεκούραση, οι διακοπές συνεχίζονταν με το βραδινό ποτό στο μπαρ.

Μια τεράστια ουρά από ανθρώπους στηνόταν κάθε βράδυ και περίμεναν τη σειρά τους βιαστικοί για το ποτό. Ωσπου να σερβιριστούν όλοι και να πάρουν ανάσα οι εργαζόμενοι, ακολουθούσε νέα ουρά για δεύτερο και μετά για τρίτο ποτό. Ανάλογα για χυμό ή αναψυκτικό περίμεναν τα παιδιά. Βλέπετε, δεν υπήρχε κόστος. Ολα δωρεάν. Ολα περιλαμβάνονται στο πακέτο.

Οι γονείς της Κατρίνα ήταν χαμηλόμισθοι, υπάλληλος στον δήμο ο πατέρας και πωλήτρια σε κατάσταση η μητέρα. Ποτέ τους δεν είχαν ταξιδέψει μακριά από τη χώρα τους. Μόνο τις γειτονικές χώρες της Κεντρικής Ευρώπης είχαν επισκεφθεί για ολιγοήμερες διακοπές. Μόλις τελείωσε το δημοτικό σχολείο η Κατρίνα, οι γονείς της, με τις οικονομίες που μάζευαν τόσα χρόνια, της είχαν υποσχεθεί το μεγάλο ταξίδι της μιας εβδομάδας στην Ελλάδα. Τη γνώριζε η Κατρίνα την Ελλάδα από τα μαθήματα ιστορίας που έκανε στο σχολείο.

Επέλεξαν τη Ρόδο για τις διακοπές τους. Το πρακτορείο τούς πρότεινε το πρόγραμμα all inclusive. Ολα πληρωμένα, τους είπαν. Οσο θέλετε θα τρώτε και θα πίνετε. Αυτό έκαναν για μια εβδομάδα. Χόρτασαν κάθε λογής λιχουδιές, φαγητά από διάφορες κουζίνες ευρωπαϊκών και άλλων χωρών, αλλά με ελάχιστα έως καθόλου από την ελληνική κουζίνα. Χόρτασαν ήλιο και θάλασσα. Εφτασαν κάτασπροι και όταν ήρθε η μέρα να φύγουν, ήταν ηλιοκαμένοι.

Την πρώτη μέρα στο νέο της σχολείο η Κατρίνα ανέφερε με χαρά και περηφάνια στην καθηγήτριά της, που ρωτούσε όλους τους μαθητές για το καλοκαίρι τους, ότι επισκέφθηκε την Ελλάδα, και μάλιστα τη Ρόδο, για την οποία γνώριζε ότι κάποτε στην είσοδο του λιμανιού της είχε ένα από τα επτά θαύματα του κόσμου.

Η καθηγήτρια έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ρώτησε να μάθει αν η Κατρίνα επισκέφθηκε το Παλάτι του Μεγάλου Μαγίστρου, τη Μεσαιωνική Πόλη, το Αρχαίο Στάδιο, την Ακρόπολη της Λίνδου, την Αρχαία Κάμιρο, ακόμα και τα δύο ελάφια στο λιμάνι, εκεί όπου στεκόταν κάποτε ο περίφημος Κολοσσός. Η Κατρίνα σφίχτηκε, άλλαξε χρώμα το προσωπάκι της και η φωνή της άρχισε να σιγοτρέμει.

«Όχι κυρία, δεν πήγαμε σε αυτά τα μέρη που λέτε. Ημασταν όλη τη μέρα στο ξενοδοχείο, το οποίο είχε ό,τι χρειαζόμασταν, πολύ ωραία κουζίνα, καθαρή και δροσερή θάλασσα, γυμναστήριο, γήπεδα τένις, μπάσκετ, και πολλά άλλα, και δεν είχαμε χρόνο να πάμε κάπου αλλού, αφού, όπως είπε και ο μπαμπάς, είμαστε με πρόγραμμα all inclusive και γι' αυτό θα είμαστε όλες τις μέρες στο ξενοδοχείο, να περάσουμε καλά και χωρίς άλλα έξοδα».

«Δηλαδή», αγαπητή μου Κατρίνα, «περάσατε μία εβδομάδα στη Ρόδο και επειδή το πρόγραμμα των διακοπών σας ήταν all inclusive, είχατε τα πάντα μέσα στο πακέτο αλλά όχι την Ελλάδα; Κρίμα! Άλλη φορά να προτείνεις στους γονείς σου το πρόγραμμα που επιλέγουν να μην είναι απλά all

inclusive, αλλά να περιλαμβάνει πρώτα την Ελλάδα και ύστερα όλα τα υπόλοιπα που μπορείς να βρεις οπουδήποτε».

Από το υπουργείο Τουρισμού με χαρά και περηφάνια εξαγγέλλεται κάθε χρόνο ο αριθμός των αφίξεων των τουριστών στη χώρα μας, που «θα ξεπεράσουν, π.χ., τα 25 εκατομμύρια για φέτος».

Την ίδια περηφάνια και χαρά εκδήλωναν όλοι οι υπουργοί, αρκεί ο αριθμός των επισκεπτών να ήταν μεγαλύτερος απ' αυτόν που είχε ανακοινώσει ο προκάτοχός τους.

Κύριοι υπουργοί, το ερώτημά μου είναι απλό. Η Κατρίνα και οι γονείς της είναι μέσα στα 25 εκατομμύρια που επισκέφθηκαν την Ελλάδα; Η παρατήρησή μου επιβεβαιώνει ότι η Κατρίνα και οι γονείς της κατανάλωσαν χαμηλού κόστους, εισαγόμενα ως επί το πλείστον αγαθά, σε ένα ξενοδοχειακό συγκρότημα που τους τα πρόσφερε μαζί με την ηλιοθεραπεία και τα μπάνια τους, που θα μπορούσε να βρίσκεται οπουδήποτε στη Μεσόγειο ή στον κόσμο, χωρίς να έχουν επισκεφθεί την Ελλάδα. Το πρόγραμμα που επέλεξαν λέγεται all inclusive-but not Greece.

Η συμβολή του τουρισμού αυτού του είδους στα μακροοικονομικά μεγέθη της χώρας είναι πολύ μικρή και μικρότερη απ' όσο νομίζουν και εξαγγέλλουν οι ειδήμονες κυβερνητικοί παράγοντες.

Το συμπέρασμά μου για την ποιότητα του τουρισμού της Ελλάδας συνοψίζεται στα εξής: Η χώρα πουλιέται πολύ φθηνά, χωρίς να πουλάει το πολύτιμο προϊόν της, το μείγμα «πολιτισμού, φιλοσοφίας, τεχνών, μυθολογίας, ιστορίας, λαογραφίας, κουλτούρας, γαστρονομίας, φύσης και περιβάλλοντος, κ.λπ.».

Το τουριστικό πακέτο που οφείλει να προωθεί αποκλειστικά η χώρα μας θα πρέπει να είναι το All Greece και να περιλαμβάνει σε όλους τους επιμέρους προορισμούς ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ τα στοιχεία κάθε τόπου που θα μπορούσαν να αποτελέσουν το brand name του και που ταυτόχρονα είναι επιμέρους στοιχεία του ενιαίου – υψηλής ποιότητας τουριστικού «πακέτου» που λέγεται Ελλάδα.

Μια έξυπνη και σωστή τουριστική πολιτική, με απαρέγκλιτο στόχο όλων των συμβαλλομένων την ποιότητα, τη σωστή ανάδειξη των πλεονεκτημάτων της χώρας και τη στόχευση σε υψηλού επιπέδου επισκέπτες, θα μπορούσε όχι απλά να συμβάλει με πολλαπλάσια οφέλη στην εθνική οικονομία, αλλά και στην ανασυγκρότηση και ανάταση της χώρας.

*Τα πρόσωπα και οι τόποι της ιστορίας είναι φανταστικά, αλλά τα γεγονότα πραγματικά.

**Ο Μιχάλης Ν. Διακομιχάλης είναι αναπληρωτής καθηγητής στο ΤΕΙ Ηπείρου.

10.04.2018

Πηγή: [Καθημερινή](#)